

KÚRIA

Bfv.I.200/2017/6. szám

A Kúria Budapesten, a 2017. év június hó 6. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A számvitel rendje megsértésének büntette miatt folyamatban volt büntetőügyben a terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Miskolci Járásbíróság a 7.B.58/2016/16. számú ítéletét és a Miskolci Törvényszék 7.Bf.873/2016/6. számú végzését hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Miskolci Járásbíróság a 2016. július 11-én meghozott 7.B.58/2016/16. számú ítéletével - mely a Miskolci Törvényszék 7.Bf.873/2016/6. számú végzésével 2016. október 17-én jogerőre emelkedett - a terheltet bűnösnek mondta ki számvitel rendje megsértésének büntetében [Btk. 403. § (1) bekezdés b) pont], ezért három évre próbára bocsátotta.

A jogerős ügydöntő határozat ellen a terhelt védője felülvizsgálati indítványt nyújtott be. Abban nem jelölte meg a felülvizsgálat jogalapját, azonban részben a törvényes vád hiányára, részben arra hivatkozott, hogy a védenca bűnösségének megállapítására anyagi jogi szabály megsértésével került sor.

Álláspontja szerint a terhelt büntetőjogi felelősségének megállapítása azért sérti a büntető anyagi jog szabályait, mert a terhelt terhére rótt cselekmény az elbíráláskor hatályos büntető törvény szerint már nem volt bűncselekmény, mivel a terhelt az általa vezetett részvénytársaság igazgatójaként

kötelezően vette igénybe a könyvelői szolgáltatást, amit az azzal megbízott és a terhelt által igénybe vett szakmai fórum készített el, a mérlegbeszámoló szakszerű elkészítése érdekében a terhelt szabályszerűen járt el, a beszámoló szakszerűségéért pedig az azt elkészítő társaság, és nem a terhelt, mint megbízó felel.

Emellett arra hivatkozott, hogy a bíróság nem a beszámoló elkészítésének tényét kifogásolva, hanem annak hiányosságaira, illetve szakszerűtlenségére hivatkozással állapított meg büntetőjogi felelősséget, és ezzel túlterjeszkedett a törvényes vádon, azaz törvényes vád hiányában járt el.

Mindezekre tekintettel a jogerős határozat megváltoztatását indítványozta.

A Legfőbb Ügyészség a felülvizsgálati indítványt nem találta alaposnak.

Arra utalt, hogy az irányadó tényállás szerint a terhelt, mint az általa irányított társaság vezető tisztségviselője nem teljes körű, megbízásából ismeretlen helyre szállított, ellenőrizhetetlen könyvelési iratanyag alapján el nem fogadott beszámoló tervezetet készített az adott üzleti évre vonatkozóan, amely nem mutathat megbízható és valós képet az általa vezetett társaságról, annak anyagi helyzetéről, ezzel a számviteli törvény rendelkezéseit megszegve a vagyoni helyzet áttekintését, ellenőrzését megghiúsította.

Álláspontja szerint a vád a törvényi követelményeknek úgy tartalmi, mint formai szempontból teljes körűen megfelelt, a megtámadott határozatok pedig mind a bűnösség, mind a minősítés és mind az alkalmazott joghátrány kapcsán törvényesek.

Ezért a megtámadott határozatok hatályában fenntartását indítványozta (BF.220/2017/1.).

.-.-.

A Kúria a megtámadott határozatokat - a Be. 424. § (1) bekezdése alapján tanácsulésen eljárva - a Be. 423. § (4) bekezdésének megfelelően a felülvizsgálati indítványban meghatározott okok alapján, a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott részében vizsgálta felül.

Emellett a Be. 423. § (5) bekezdése szerint eljárva a 416. § (1) bekezdés c) pontjában felsorolt esetleges más eljárási szabálysértésekre is tekintettel volt, azonban ilyen, a 373. § (1) bekezdésének I. b) és c) pontjában, valamint II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott - feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező - eljárási szabálysértést nem észlelt.

A felülvizsgálati indítványt a Kúria - következetes gyakorlatának megfelelően - nem az indítványban hiányosan vagy helytelenül megjelölt, a Be.-ben meghatározott felülvizsgálati ok, hanem tartalma alapján bírálja el, és így jár el akkor is, ha az indítványozó egyáltalán nem jelöli meg az indítványt megalapozó törvényhelyet.

Így járt el az adott ügyben is, amelyben az indítványt a védő tartalmilag a Be. 416. § (1) bekezdés a) és c) pontjára, ezen belül a 373. § (1) bekezdés I. c) pontjára alapította.

A Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja szerint felülvizsgálati ok, ha a bíróság ügydöntő határozatát a 373. § (1) bekezdés I. c) pontjában megjelölt eljárási szabálysértéssel hozta meg. Ez utóbbi rendelkezés szerint pedig feltétlen hatályon kívül helyezést és az eljárás megszüntetését eredményezi, ha a bíróság törvényes vád hiányában járt el.

A Be. 2. § (2) bekezdése szerint a vád akkor törvényes, ha a vádemelésre jogosult a bírósághoz intézett beadványában meghatározott személy pontosan körülírt, büntetőtörvénybe ütköző cselekménye miatt a bírósági eljárás lefolytatását kezdeményezi.

A bírói gyakorlat szerint a törvényes vád hiányát akkor lehet megállapítani, ha a vád tartalma oly mértékben hiányos, hogy az az anyagi jogi értékeléshez nem nyújt alapot, ily módon annak vizsgálatába a bíróság nem is bocsátkozhat (EBH 2013.B.10.).

Nem jelenti a vádelv sérelmét az, ha a bíróság ügydöntő határozatában megállapított tényállás nem fedi teljesen a vádiratban leírt tényeket, feltéve, hogy a bűncselekmény törvényi tényállásának lényeges elemeit alkotó tények tekintetében annak megfelel, ezért a tettazonosság keretén belül marad.

Erre is tekintettel az adott büntetőügyben a Miskolci Járási Ügyészség B.9399/2011/11. számú vádirata megfelelt az idézett törvényi feltételnek.

Következésképpen a felülvizsgálati indítványnak a törvényes vád hiányára hivatkozó része nem alapos.

A Btk. 2. § (1) bekezdése szerint a bűncselekményt az elkövetéskor hatályos büntető törvény szerint kell elbírálni, azonban a (2) bekezdés szerint az elkövetéskor hatályos büntető törvényt kell alkalmazni, ha eszerint a cselekmény már nem bűncselekmény vagy enyhébben bírálendő el.

E szabály megszegése ugyancsak megalapozza a felülvizsgálatot, miután a Be. 416. § (1) bekezdés a) pontja szerint felülvizsgálati ok, ha a terhelt bűnösségének megállapítására anyagi jogi szabálysértéssel került sor.

A felülvizsgálati indítvány ezen alapuló része ugyancsak megalapozatlan.

Az adott cselekmény mind az elkövetéskor, mind az elbíráláskor bűncselekménynek minősült.

A Btk. 403. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott számvitel rendjének megsértését az követi el, aki a számvitelről szóló törvényben vagy a felhatalmazásán alapuló jogszabályokban előírt bizonylati rendet megsérti vagy könyvvezetési, beszámoló készítési

kötelezettségét megszegi, és ezzel az adott üzleti évet érintően vagyoni helyzete áttekintését, illetve ellenőrzését megghiúsítja.

Ahogy arra a Legfőbb Ügyészség és a másodfokon eljáró törvényszék is helytállóan utalt: a bűncselekmény egyik elkövetési magatartása a bizonylati rend megsértése. Ez pedig nem csupán azt jelenti, hogy a bizonylatok előírt formai és tartalmi követelményeit be kell tartani, hanem azt is, hogy azokat meg is kell őrizni, és e szabály megsértése is kimeríti a bűncselekmény törvényi tényállását.

Emellett a terhelt felelt a beszámolóért is, ami nem volt teljes körű, ismeretlen helyen lévő, ellenőrizhetetlen könyvelési anyagon alapul, és így az adott üzleti évre vonatkozóan megbízható, valós képet nem is mutathatott. A büntetőjogi felelősséget nem érinti a könyvelő kötelező igénybevétele. Miután a beszámoló hitelességéért a terhelt felelt vezérigazgatóként, ő felelős azért is, hogy az általa irányított társaság vagyoni helyzetének áttekintése és ellenőrzése megghiúsult.

Miután az elbíráláskor hatályos büntető törvény összességében a terhelte kedvezőbb elbírálást eredményezett, törvényesen alkalmazták azt vele szemben az eljáró bíróságok.

Ezért a Kúria a Miskolci Járásbíróság a 7.B.58/2016/16. számú ítéletét és a Miskolci Törvényszék 7.Bf.873/2016/6. számú végzését a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja kizárja. A felülvizsgálati indítvány ismételt benyújtásával kapcsolatos tájékoztatás a Be. 418. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy ez esetben a Kúria – a Be. 421. § (3) bekezdésére figyelemmel – az indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2017. június 6.

Dr. Mészár Róza s.k. a tanács elnöke, Dr. Vaskuti András s.k.
előadó bíró, Dr. Soós László s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
TóthLné
bíróági tisztviselő